

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Darcie Chan
THE MILL RIVER REDEMPTION

Copyright © 2014 by Darcie Chan

This translation published by arrangement with Ballantine Books, an imprint of Random House, a division of Random House LLC. All rights reserved.

Translation Copyright © 2015 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01356-6

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Andeo na prozoru

Darsi Čan

Prevela Ljiljana Petrović Vesković

Beograd, 2015.

*Za moje sestre, Kari i Moli, i naše roditelje, Lindu i
Denisa, koji su zaslužni što imamo jedna drugu.*

*Neka roditelji svojoj deci umesto bogatstva
u nasleđe ostave duh poštovanja.*

– Platon

PROLOG

Nov početak

DECEMBAR 1983.

Džozzi di Santi je kretala iz početka.

Dok je tetka Ajvi bila za volanom, a ćerkice Rouz i Emili dremale pored nje na širokom zadnjem sedištu karavana, nervozno je grickala donju usnu pokušavajući da ostane budna. Mada je bilo dva sata ujutru i napolju se skoro ništa nije videlo, svejedno je zurila kroz prozor. Ako hoće da zadrži kontakt sa stvarnošću, mora da zapamti taj dan do najsitnijih detalja.

Maglovito se prisećala prethodne nedelje, nabijene pukim užasom, grčevito se boreći da izroni iz mora tuge koje se svilo oko nje. Njen muž Toni bio je mrtav. Izgubili su sve što su imali, ali su ona i njene ćerkice uspele da *prežive* i ostanu *zajedno*, a to je bilo najvažnije.

S vremena na vreme, kad bi farovi automobila u prolazu sevnuli kroz pomračinu, Džozzi bi u retrovizoru uhvatila Ajvin pogled, ali nije dovoljno dobro poznavala svoju tetku da dokuči o čemu razmišlja. Ajvino prisustvo u Džozinom životu bilo je sporadično, svedeno na niz kratkih susreta u rasponu od po nekoliko godina. Poslednje čega se sećala bilo je kako joj Ajvi gura parče papira u ruku dok se sanduk s telom Džozine majke

spušta u zemlju. „Sad sam ti samo ja ostala“, prošaptala je Ajvi. „Pozovi me ako ti nekad zatrebam.“

A sada će ona i njene devojčice živeti sa tom tetkom Ajvi. Toni nije imao bliskih rođaka, a život u Njujorku nije bio dovoljno bezbedan. Njihov dom je nestao. Džozini nije znala na koga bi mogla da se osloni. Nije imala gde da ode, nigde osim kod Ajvi.

Već nekoliko sati odmicala su ka severu. Nije znala koliko će još morati da budu u kolima, ali se nadala da im nije ostalo mnogo do Mil Rivera.

Pogledala je u četvorogodišnju Rouz, nežno sklonivši pramen plave kose sa njenog obraza. Devojčica se blago promeškolljila pod težinom svoje sestrice Emili, čija se riđokosa glavica naslanjala na njen bok. Bile su tako male. Džozini se upitala da li će uopšte zapamtiti strahotu koja ih je zadesila.

Prošlo je samo nedelju dana od požara. Emili joj je svakog dana prilazila po nekoliko puta, gledajući je svojim ogromnim plavim očima i pitajući: „De e ta-taa?“ Kad god bi začula to pitanje, Džozini bi osetila kako se na nju obrušava nov talas panike i očaja. Srce bi joj mahnilo zalupalo dok je pokušavala da obuzda vrtlog emocija. Podigla bi svoju ćerkicu u naručje i prošaptala: „Tata više nije sa nama, ali mama je tu i voli vas najviše na svetu.“ Nakon toga bi se Emili naprosto izvukla iz njenog zagrljaja i otišla da se igra.

Ali bilo je mnogo teže da starijoj ćerkici Rouz objasni šta se desilo. „Tata je umro“, govorila je. „Kuhinja je bila puna dima i tata nije mogao da diše i srce je prestalo da mu kuca.“ Nije bilo šanse da joj objasni kako je Toni stvarno umro. Činjenica da je požar progutao njenog tatu bila je dovoljno nepodnošljiva.

Pre nedelju dana četvorogodišnja Rouz poznavala je smrt samo kroz povremenu sudbinu insekata koji bi se ušunjali u njihov dom. Sve do tada Rouz je bila srećno i bezbrižno dete, ali sada je postala neobično tiha i povučena. Nije dopuštala da joj Džozini makar i na trenutak nestane iz vidokrug. Uprkos majčinim objašnjenjima, uporno je pitala: „Kada se tata vraća?“ A Džozini je uporno ponavljala, najnežnijim mogućim glasom: „Tata se neće vratiti zato što je umro. Ali treba da znaš da nas je tata puno voleo, i tebe i Emili i mamu. I da ćemo i mi njega uvek voleti i sećati se dana koje smo proveli zajedno.“

Kad bi Džozini nekoliko puta zaredom ponovila svoj monolog, mala Rouz bi se razbesnela i ošinula je plačnim pogledom. „Hoću mog tatu!“, zavrištala bi. „Zašto si ga ostavila u požaru, mama? Zašto nisi i njega

izvukla? Mrzim te!“ Džosi bi u takvim trenucima ostala bez reči. Samo bi čvrsto zagrlila svoju devojčicu, stiskajući njene koprcave ruke, sve dok ne bi prestala da se otima, i očajno se privila uz nju.

Džosi je mogla da predoseti takve situacije po izrazu na licima svojih ćerkica i bolu koji je izbijao iz njihovih bezazlenih očiju, dublji i strašniji od bilo čega što je dotada iskusila. Pa ipak, nekako je uspevala da ih uteši, da smiri uzdrhtali glas i da zadrži svoj košmar u sebi.

Dok su Rouz i Emili bile budne, Džosi je potiskivala sećanja na svog muža u tamne udaljene kutke svog uma. Odbijala je čak i da *pomisli* na njega. Tek kad bi devojčice čvrsto zaspale, dopuštala je sebi da se isplače.

Kasno noću sećala se Tonijevog lica i čarobnih plavih očiju koje su je ostavile bez daha kad ga je prvi put ugledala. „Uvek ću te voleti“, skoro da je čula kako joj šapuće na uho. Kad bi se potpuno umirila, još je mogla da oseti kako se njegove ruke svijaju oko njenog tela, kako njegove tople šake miluju njenu kožu.

U takvim trenucima prepuštala se bujici uspomena. Sećala se kako je Toni mileo prstima po njenom ogromnom trudničkom stomaku pevušeći: „Buba lazi, nešto traži.“ Kako je držao njihove ćerkice u naručju kad ih je bolelo stomacić, noseći ih po kući i nežno ih ljuljuškajući, sve dok nekim čudom ne bi utonule u san. Kako ih je stezao u ogroman medveđi zagrljaj kad bi se uveče vratio s posla, pravio smešne grimase i govorio luckastim glasom dok im je čitao priče za laku noć. I kako je, u novije vreme, sedeo na sofi sa njom do kasno u noć pričajući – ne, već glasno maštajući – o danu kada će uštedeti dovoljno novca da napuste taj skućeni iznajmljeni stan i kupe kuću u kojoj će sviti pravi dom.

U takvim trenucima, dok se sećala Tonija, osetila bi surov prigušen plamsaj prohujale sreće. Ali čim bi se ta sećanja raspršila, što se neminovno dešavalo, njihovo mesto bi zauzeo puki užas. Tuga bi se ponovo svila oko nje, kinjeći je stravičnim slikama. Ponovo bi ugledala okrvavljenju odeću i plamene jezike koji kuljaju ka nebu.

Tada je s prednjeg sedišta začula tetkin glas, prenuvši se iz razmišljanja. „Sad smo već blizu“, dobacila je Ajvi preko ramena. „Odavno smo prešli u Vermont. Imamo još samo nekoliko milja do Mil Rivera.“

Mil River. Na trenutak joj je laknulo što je mogla da se fokusira na te dve reči i ništa više. Pazeći da ne probudi decu, šapatom je upitala: „Kako izgleda to mesto?“

„Oh, to je fina mala varoš, puna dobrih i srdačnih ljudi“, odgovorila je Ajvi. „Dovoljno blizu Ratlanda i skijaških odmarališta da ne bude dosadno, a opet dovoljno daleko za miran i spokojan život, ako to tražiš. Tamo ćete biti bezbedne.“

Izgubljena u svojim brigama, Džozzi se polako uspravila. Šta će žitelji Mil Rivera misliti o njoj, udovici koja je banula u njihovu varoš s dve male devojčice i akcentom koji je svedočio da je čitav život provela u Bronksu? Da li će Rouz i Emili moći srećno da odrastaju na takvom mestu? Da li će uspeti da pronađe pristojno zaposlenje? Koliko dugo će morati da se oslanja na ljubaznost te žene koju je jedva poznavala?

„Evo, ulazimo u grad!“, objavila je Ajvi, smanjivši brzinu.

Džozzi je začkiljila kroz prozor, spazivši tablu s natpisom: DOBRO DOŠLI U MIL RIVER, VERMONT.

„Ovo je Mejn strit, središte svih dešavanja“, objasnila je Ajvi. „Šteta što je noć pa ne možeš da vidiš varoš u pravom svetlu. Ali brzo ćeš se uveriti da je ovo lepo i prijatno mesto za život.“

Mada je bilo veoma kasno, kroz tamu su treperile božićne lampice i sporadična upaljena svetla. Džozzi je usput primetila ljupku pekaru, gvozdarsku radnju i poštu s fasadom od cigle. Ušle su u blagu krivinu i prošle pored Crkve Svetog Jovana, starog kamenog zdanja iza koga se nalazila mala parohijska kuća. Zastale su na raskrsnici i Džozzi je preko puta, s leve strane, ugledala veliku belu gradsku većnicu i, odmah iza nje, dobro osvetljenu policijsku stanicu, a onda je Ajvi napravila nagli zaokret ulevo i napustila glavnu ulicu. Ubrzo su ponovo skrenule ulevo.

„Stigle smo“, rekla je Ajvi, zaustavivši kola na betonskom prilazu ispred lepe kuće koja se nalazila samo dva-tri bloka od Mejn strita. Pod svetlošću farova, Džozzi je primetila da je to dvospratnica podignuta u stilu bungalova iz tridesetih godina, s velikom verandom ispred kuće. Pravo kroz dvorište pružala se staza pored koje je stajala upadljiva tabla sa natpisom BUKSTOP.

„Spremila sam sobu na potkrovlju. Možete odmah gore. Pusti mene da ponese Emili, a ti povedi Rouz i uzmi nešto od stvari, ono što ti je najpotrebnije“, rekla je Ajvi, ogrnuvši kaput i otvorivši vrata sa šoferske strane. Struja ledenog vazduha pokuljala je unutra. Pre nego što je zatvorila vrata, Ajvi je tiho opsovala, progundavši „u tri lepe“ ili nešto slično. Džozzi se stresla od zime, ušuškavši u čebe Emili, koja je i dalje čvrsto spavala. Rouz se promeškolljila pored nje, otvorivši oči.

Anđeo na prozoru

„Mama?“, bunovno je promrmljala. „Gde smo?“

Možda je to bilo zbog iznenadne tišine koja je zavládala u kolima nakon višečasovne vožnje, ili zbog združenog dejstva psihičke i fizičke iscrpljenosti, ili možda zbog osećanja da joj se duša iz dana u dan sve više drobi pod teretom tuge i oćajanja, ali Džozini bedemi su u tom trenu popustili, a suze probile branu. Još ćvršće je stegla Emili i privila Rouz uz levi bok. Ako preživí, to će biti samo zbog svojih devojćica. One su bile njeno sidro u moru strašne neizvesnosti.

Nikad se neće razdvojiti od njih.

Daće sve što ima, učiniće sve što može, samo da im pruži srećno i bezbedno detinjstvo.

„Rouzi, dušice“, rekla je. „Stigle smo kod tetke Ajvi, u Mil River. Ovo je naš novi dom.“

1.

2013.

Jednog subotnjeg popodneva početkom meseca maja otac Majkl O'Brajen je zakucao na vrata ljupke, lepo sređene kuće pored knjižare *Bukstop*. Vrata su se odmah otvorila i sveštenik se našao licem u lice s Rut Ficdžerald, vlasnicom omiljene kafe-pekare u varoši.

„Dobar dan, oče“, rekla je Rut, pridržavajući vrata. „Izvolite, uđite.“

Stari sveštenik je kročio u kuću, radoznalo se osvrnuvši. Unutra je zatekao skupinu utonulu u neobičnu tišinu. Na udaljenom kraju dnevne sobe Ajvi Kolard se naslanjala na štap podešavajući položaj bronzane urne na malom stolu. Oko urne su ležali buketi cveća i uramljene fotografije Džozidi Santi.

Primitio je kako Ajvi briše oči i okreće se ka njemu pre nego što je skrenuo pogled ka Rouz i Emili, Džozinim odraslim kćerima. I one su plakale, mada su stajale na distanci, na suprotnim stranama sobe. Prošlo je mnogo otkako je poslednji put video Džozinu decu, a još više otkako ih je video zajedno. Obe su bile starije i tužnije, ali se u ostalim pogledima nisu puno razlikovale od slike koja se urezala u njegovom sećanju.

Rouz je besprekorno izgledala. Nosila je jednostavnu elegantnu crnu haljinu, a plava kosa joj je padala tik iznad ramena. Oči su joj bile istaknute šminkom koja se nekim čudom nije razmazala od suza.

Rouz je stajala pored svog muža Šeldona, starijeg proćelavog investicionog bankara, čije je lice imalo ozbiljan izraz, s jedva приметnom senkom dosade. Njihov devetogodišnji sin Aleks bio je obučen po ugledu na svog oca, u identično savršeno crno odelo. Dečak se nije vrpeljio niti bunio.

Tiho je stajao između roditelja, brišući suze koje bi mu povremeno zasvetlucale iza naočara i pažljivo upijajući svaki detalj. Rouz je usredsređeno zurila u urnu, tapkajući oči papirnom maramicom.

Emili je stajala sama, držeći se po strani od Rouz i njene porodice, najdalje što je mogla u Džozinoj maloj dnevnoj sobi. Emilina pojava bila je jednako upečatljiva, mada potpuno različita od Rouzine. Njena prirodna lepota bila je dodatno naglašena odsustvom šminke, pegicama na jagodicama i mekim riđim loknama vezanim u opušten konjski rep. Suze su joj tekle iz ogromnih plavih očiju, *istih* kao njenog oca, kako je Džozu često ukazivala. I ona je nosila crninu, jednostavnu crnu suknju i široki crni kardigan, za dva broja veći nego što je njen stas zahtevao. Ruke su joj bile grčevito skrštene oko stomaka, kao da je pokušavala da pridržati vlastito telo.

„Drago mi je što vas vidim, oče“, tiho je prozborila Ajvi. „Mislim da smo sada svi spremni. Sve je baš onako kao što je želela.“

„Da, hvala vam što ste došli, oče“, rekla je Rouz, ispravivši ramena i podigavši bradu. „Sećate se mog muža, Šeldona Fraja, i našeg sina Aleksa?“

„Naravno.“ Otac O’Brajen se rukovao s njima. „Drago mi je što vas ponovo vidim na okupu“, rekao je, skrenuvši pogled ka Emili, „mada bi bilo bolje da se to desilo pod drugačijim okolnostima.“

Rouz je odmerila Emili pre nego što je nastavila zapovednim tonom starije sestre. „Znam da je mama imala izuzetno visoko mišljenje o vama, oče. I da vam je bila zahvalna za pomoć koju ste joj godinama pružali.“

„Da, baš tako“, tiho je dodala Emili. „Hvala vam što ste došli.“

„Vaša majka je bila divna žena.“ Sveštenik je pažljivo prišao stolu sa bronзанom urnom i uramljenim fotografijama. Povio je glavu, očitoa tihu molitvu i napravio znak krsta pre nego što se okrenuo ka ostalima.

„I dalje mi je žal što nismo mogli bar da se oprostimo s njom“, rekla je Rut, „ali Džozu je ostavila jasne instrukcije. Bilo joj je mrsko da pomisli kako svi pilje u nju dok leži u mrtvačkom sanduku. Nije htela da je ljudi zapamte u takvom izdanju.“ Primitivši da je glas izdaje, promrmljala je kratko izvinjenje i šmugnula u kuhinju.

„Sirotica.“ Ajvi je zavrtila glavom, spustivši se na sofu. „Ali mislim da je u pravu. Svi iz Mil Rivera su voleli Džozu, a u Ratlandu takođe ima mnogo ljudi koji su je poznavali. Prodala je mnogo kuća u tom kraju.“

„Još ne mogu da poverujem da je više nema“, rekla je Rouz. „Prošle nedelje sam pričala s njom. Uopšte nije pomenula da se loše oseća i da ima problema sa srcem.“

Emili je šmrknula, pogledavši u sestru, ali ništa nije rekla.

Dok je soba zaranjala u neprijatnu tišinu, otac O'Brajen je primetio kako se Džozine ćerke krišom gledaju.

„Što se tiče sahrane“, rekao je blagim glasom, „shvatam da je Džozini želela da se to obavi u krugu porodice. Možda kasnije, kad svi odu, možemo da se dogovorimo oko termina za sahranu i ostalih detalja. Danas nemam drugih obaveza.“

„Mislim da ćemo malo sačekati s tim, oče“, rekla je Ajvi pre nego što su Džozine ćerke stigle da odgovore. „Znam da je neobično da se sahrana ne zakaže odmah posle pomena, ali Džozini je tako odlučila. Želela je da njene ćerke pre toga nešto obave.“ Ajvi se zagledala u njega, podignutih obrva i svetlucavih očiju, kao da je htela da mu kaže još nešto.

Sveštenik je klimnuo, sumnjičavo je odmerivši. Dobro je poznavao Ajvi – štaviše, znao ju je još od ranih sedamdesetih, kada se doselila u Mil River s verenikom Tomasom Dirbornom. Njih dvoje su u to vreme rešili da prestanu da žive kao hipici i da negde puste korene, a ljupka varoš u Vermontu učinila im se kao idealni izbor.

Ajvi i Tomas su kupili skromnu malu kuću, u čijem su prednjem delu otvorili knjižaru *Bukstop*. Isprva su delovali srećno, a posao sa knjižarom je fino krenuo. Međutim, iz razloga koji su ocu O'Brajenu ostali nepoznati, Tomas je posle nekoliko godina raskinuo veridbu i otišao svojim putem. Ajvi je ostala, kao zaštitni znak Mil Rivera, prepoznatljiva po svom britkom jeziku, iskričavom humoru, dobrotivoj prirodi i širokom srcu. Ajvi je znala sve i svakoga u Mil Riveru. Njoj ništa nije moglo da promakne, a kad bi prozrela neku tajnu... bilo je praktično nemoguće da je zadrži za sebe.

I zato je otac O'Brajen odmah shvatio da Ajvi nešto skriva – nešto što se ticalo Džozinih kćeri – ali nije imao vremena da razmišlja o tome. Ljudi iz varoši su već počeli da pristižu na pomen i ubrzo se probijao kroz prepunu dnevnu sobu da razmeni pokoju reč sa svojim sugrađanima.

Džo Ficdžerald, šef policije iz Mil Rivera, banuo je u kuću obučen u uniformu. Nakon kratkog razgovora sa Džozinim kćerima, prišao je svešteniku i potapšao ga po ramenu.

„Zdravo, oče“, rekao je. „Nadam se da je sve u redu?“

„Onoliko koliko može da bude“, odgovorio je otac O'Brajen. „Rut je u kuhinji. Nije joj lako“, dodao je.

„Strašno se potresla kad je čula za Džozini. Njih dve su bile kô dva zrna graška iz iste mahune. Skoro kao sestre.“ Fic je tužno zavrteo glavom,

krenuvši ka kuhinji. „Idem do Rut, da proverim kako je, a onda moram nazad u stanicu.“

Kroz vrata je nadirala postojana bujica posetilaca. Ljudi su tiho prolazili kroz dnevnu sobu, upisujući se u knjigu saučešća, zastajući da pogledaju urnu i Džozine fotografije, da se rukuju i popričaju sa Džozinim kćerima i Ajvi. Kajl Hansen došao je sa svojom ćerkicom Rouen i Klauđijom Sajmon, učiteljicom iz lokalne osnovne škole, s kojom se zabavljao već nekoliko meseci. Otac O'Brajen je posmatrao kako Kajl i Klauđija razgovaraju sa Emili, potom sa Rouz i njenim mužem, primetivši kako se Klauđija spušta u klečeći položaj da popriča sa malim Aleksom.

Ulazna vrata su se ponovo otvorila, propustivši nove posetioce. Sveštenik je klimao glavom pozdravljajući porodice Vikovski, Pirson, Bernam i Louel dok su prolazili pored njega, ali tu su bili i neki ljudi koje nije poznao. Zaokupljen pričom, osetio je kako ga neko vuče za lakat. Diskretno se izvinivši, skrenuo je pogled i spazio nasmešeno lice Dejzi Dilejn.

„Oče. Oh, tako mi je drago što ste ovde“, rekla je Dejzi onim poznatim pevušavim glasom. Sklonila je pramen sede kose sa obraza, otkrivši krupan beleg boje vina. „Znate, Džozu mi je bila jedna od najvernijih mušterija. Tako mi je žao njenih kćeri. Ovo im sigurno teško pada pa sam spremila specijalnu turu svog utešnog napitka, samo za njih dve. To je isti onaj napitak koji sam napravila kada je gospođa Makalister umrla, ako se sećate?“

Dejzine reči su ga momentalno rastužile, podsetivši ga na nedavno izgubljenu prijateljicu, ali uprkos tome naterao je sebe da se osmehne i da se fokusira na trenutnu situaciju. „Ah, naravno da se sećam, Dejzi. Bio je to prilično moćan napitak.“

Dejzi je delovala polaskano. „I vi tako mislite? Meni je stvarno pomogao pa sam rešila da im donesem po jednu teglu.“ Savila se ka njemu i otvorila tašnu, razmakavši krajeve u dovoljnoj meri da se ispod njih ukažu dve velike tegle ispunjene zelenkastom tečnošću. Glas joj je prešao u šapat. „Samo, znate, malo sam zabrinuta. Odavno nisam videla nijednu od njih. Možda su me zaboravile.“

Sveštenik se osmehnuo, potapšavši je po ramenu. „Siguran sam da vas nisu zaboravile“, rekao je. „Ali možda sad nije pravi trenutak da im uručite svoj napitak jer su obe utučene, a treba da ugoste toliko ljudi. Možda je bolje da sačekate dok prođe gužva. Tako će moći da vam poklone punu pažnju.“

„To je dobra ideja, oče“, rekla je Dejzi. „Hvala vam. Dok čekam, sko-
knuću do kuhinje. Čujem da je Rut donela pitu za posluženje.“

Otac O’Brajen je pomislio na Rutinu fantastičnu pitu s višnjama... i
kako je odavno nije okusio, jer je Rutina pekara bila u fazi renoviranja.
Krenuo je za Dejzi, ali se naprasno obreo licem u lice sa Ajvi. Ajvi ga je
uhvatila za ruku, povukavši ga ka uglu sobe, daleko od skupine ožalošće-
nih gostiju.

„Oče, nisam ništa htela da pominjem pred Rouz i Emili“, tiho je rekla
Ajvi, „ali moram nasamo da popričam s njima pre nego što se ovo završi,
pa sam se ponadala da biste mogli da mi priteknete u pomoć. Moram da
ispoštujem nešto što je njihova majka utanačila i plašim se da situacija
neće biti nimalo prijatna.“

Naravno, pomislio je sveštenik. Bio je u pravu u vezi s Ajvi. „Drago
mi je ako mogu da pomognem“, rekao je. „Ali ako su u pitanju neke lične
porodične stvari, zar nije bolje da to ostane između tebe i Džozinih kćeri?
Ne bih želeo da budem nametljiv.“

„Vi dobro znate kakve su one, oče. A to što treba da im kažem... to će
biti kao kad ubacite žabu u posudu s punčom. Ako vi budete prisutni, to
će ih možda naterati da se obuzdaju i ostanu dovoljno civilizovane. Njih
dve se razlikuju kao dan i noć.“

„Da, to sam shvatio čim sam kročio u kuću“, rekao je sveštenik. „Kada
i gde nameravate da održite taj sastanak?“

„Rouz i njena porodica po podne kreću nazad za Njujork, a Emili uveče
ima let za Kaliforniju, pa će obe gledati da što pre zbrišu. Mislila sam da
ih odvučem u stranu čim se gužva malo proredi.“

Sveštenik je klimnuo. „Samo mi javite kad treba da dođem.“

Kada je većina posetilaca napustila Džozin dom, otac O’Brajen je pri-
metio kako Ajvi prilazi prvo Rouz, a potom i Emili. Obe su delovale zbu-
njeno, ali su se odmah izvinile ljudima s kojima su pričale i krenule ka
Džozinom kabinetu, pored dnevne sobe. Ajvi se okrenula ka svešteniku,
uhvativši njegov pogled. Kucnuo je čas.

Otac O’Brajen je diskretno klimnuo, pokazavši joj da je shvatio poruku.
Mada ga je zanimalo zašto je Ajvi sazvala taj sastanak, sumnjao je da će
to biti topao porodični razgovor. Štaviše, osetio je neki grč u utrobi, nešto
što mu je govorilo da će se uskoro obreti u krajnje neprijatnoj situaciji.

2.

1983.

Prvog jutra nakon dolaska u *Bukstop* Džози se prenuła iz sna, probuđena dečjim kikutom i dodirom nestašnih prstića koji su joj stiskali nos. Otvorila je oči i ugledala kako se Emilino nasmešeno lišće nadvija tik iznad njenog.

„Dobro jutro, lepotice“, rekla je, uzvrativši joj osmehom. Pružila je ruku da skloni pramen crvene kose iza Emilinog uha. U prvi mah, kada je otvorila oči i ugledala ljupko lice svoje ćerkice, učinilo joj se da je sve u savršenom redu. Da više nema košmara, ni obrušavanja talasa tuge i mučnine, ni stravičnih sećanja. Ali njen spokoj se u tren oka raspršio, a realnost ju je ošinula punom silinom. Moraće da skupi snagu i da provede još jedan iza bedema potisnutih emocija, shvatila je.

Ležeći pored svoje sestrice, na suprotnoj strani kreveta, Rouz se protogla i zevnula. „Mamice?“

„Reci, Rouzi?“

„Nikad nisam spavala na ovako udobnom krevetu! Vidi samo koliki je!“ Rouz se pridigla u sedeći položaj, a onda se ponovo bacila na krevet, mlatarajući rukama i nogama.

„Da, stvarno je udoban. Jeste li lepo spavale? Jeste li ogladnele?“ Omaljujući miris kafe i slanine uvlačio se u sobu. Džози je ustala i protrljala oči. Kad su se obukle, povelala je devojčice niz stepenište ka prizemlju. Na malom kuhinjskom stolu zatekle su tanjire sa slaninom, tostom i puterom, i bokal pun svežeg soka od pomorandže, dok je Ajvi stajala za šporetom lupajući jaja u činiju.

Prvi put nakon toliko godina Džozzi je mogla dobro da osmotri svoju tetku na dnevnoj svetlosti. Ajvi je bila šest godina starija i snažnije građena od Džozzine majke. Nosila je izbledele široke farmerice i šarenu hipi košulju. Tamna kosa dopirala joj je do ramena, povezana šarenom trakom i prošarana sedim vlasima. Kad se okrenula da ih pozdravi, Džozzi je imala čudan osećaj već viđenog. Mada je Ajvi imala drugačije crte lica od Džozzine majke, osmeh im je bio skoro identičan.

„Ubavo jutro, zar ne, drage moje dame“, rekla je Ajvi. „Ovde imate papirne tanjiriće“, pokazala je, podigavši bradu ka visećoj kuhinji dok je mutila jaja, „a čaše i escajg sam već postavila. Osećajte se kao kod svoje kuće.“

„Šta znači *ubavo*?“, upitala je Rouz, zagledavši se u Ajvi svojim krupnim okruglim očima.

„To je starinska reč koja znači da je nešto lepo“, objasnila je Ajvi. „To znači da vam želim dobro jutro i lep početak u vašem novom domu.“ Zastala je, uhvativši Džozzin pogled i namignuvši joj u znak ohrabrenja. „Jeste li fino spavale? Izolacija na potkrovlju nije baš najbolja. Zimi ume da bude prilično hladno.“

„Bilo nam je i toplo i udobno. Hvala ti, tetka.“ Džozzi se osećala nezgrapno stojeći s decom u toj nepoznatoj kuhinji, pred doručkom koji im je spremila žena koju je jedva poznavala. Laknulo joj je što je Ajvi bila tako srdačna i spontana.

„Hvala ti za onaj džinovski krevet“, rekla je Rouz, nateravši Džozzi da se osmehne, a Ajvi da se veselo zakikoće.

„Nema na čemu“, odgovorila je Ajvi. Izručila je umučena jaja u zagrejan tiganj i puter je zacvrčao. „Vi ćete po svoj prilici još neko vreme ostati ovde pa mi je drago što vam se dopada smeštaj. Potkrovlje je lepo i prostrano, za razliku od ove jednodupne kuhinje.“

Džozzi je zbunjeno izvila obrve. „Jednodupne?“

„Oh“, rekla je Ajvi. „Tako ja nazivam kuhinju koja je tako skućena da u nju može da stane samo jedna osoba. Da nas ima više, morali bismo da se guramo i sudaramo zadnjicama. Vi princeze, da li volite kajganu?“

Rouz je klimnula, a Emili je veselo ciknula: „Kagana!“

Ajvi im je posle doručka pokazala kuću. „Tamo pozadi je vrt, ali sad se ne vidi od snega.“ Prešla je iz kuhinje u susednu prostoriju. „Ovo je ranije bila trpezarija, ali sad služi kao dnevni boravak jer sam prednji deo kuće iskoristila za knjižaru. Živim sama pa mi ne treba puno prostora.“

Džozu se radoznalo osvrnula. Pored jednog zida stajao je pretrpan radni sto. Na drugom kraju sobe spazila je rasparenu sofu i fotelju okrenutu ka starinskom televizoru. Na pomoćnom stočiću, odmah pored sofe, stajala je minijturna božićna jelka.

„Ja retko gledam TV“, objasnila je Ajvi, „ali televizor sasvim pristojno radi. Možete slobodno da ga koristite kad god vam volja.“

„Mamice“, rekla je Rouz, cimnuvši Džozu za ruku. „Možemo li da gledamo *Ulicu Sezam*?“

„Naravno“, odgovorila je Džozu. „I gospodina Rodžersa.“

Nastavivši sa obilaskom, prošle su pored Ajvine spavaće sobe i kupatila i zastale pred teškim vratima koja su razdvajala dnevnu sobu od ostatka kuće.

„Oдавde se ulazi u knjižaru“, objasnila je Ajvi, otključavši vrata. „Hajde, slobodno pogledajte.“

Prateći svoje ćerkice, Džozu je kročila kroz vrata i zinula od čuda. To je bila ubedljivo najveća prostorija u kući, ako se izuzme potkrovlje, i sve je bilo preplavljeno knjigama. Visoke police pružale su se preko svih zidova, okupirane od dna do vrha, a na podu je ležalo još knjiga, poslaganih na gomile.

Džozu je nervozno osmotrila knjige nagurane na police, pomislivši da toliko papira na tako malom prostoru predstavlja ozbiljnu opasnost od požara. Upitala se da li Ajvi u blizini drži protivpožarni aparat.

Soba je bila ispunjena mirisom toplog papira i mastila, pomešanim sa blagom aromom doručka, koja je dopirala iz kuhinje. Među brdima knjiga spazila je nekoliko stočića i dotrajale stolice različitih boja. U jednom uglu stajao je mali radni sto sa stolicom, a na sredini sobe ležao je šareni pohabani tepih na kome je pisalo: DOBRO DOŠLI U BUKSTOP.

Ajvi je spustila glavu, krenuvši za Džozinim pogledom. „Taj tepih sam naručila za otvaranje knjižare“, objasnila je, a onda se savila ka Rouz i Emili. „Da li vas dve volite knjige? Pogledajte tamo.“ Pokazala je ka udaljenom kraju prostorije, koji je bio omeđen malim šarenim vrećama za sedenje. Na zidu je stajao natpis: DEČJI KUTAK. „Tamo ima puno lepih knjiga za vas.“

Džozu je prestala da diše, pomislivši da bi Rouz mogla da se rastuži ako je Ajvine knjige podsete na priče koje joj je tata čitao pre spavanja. Oči su joj zasuzile kad se setila kako je Toni svake večeri uspavljivao devojčice, nikad ne preskačući taj ljupki ritual, čak ni onih noći kad bi se vratio kući sa gomilom papira koje je trebalo da sredi do jutra.